

Oponentský posudek na diplomovou práci

Autorka práce: **Bc. Michaela Macáková**

Název práce: **Práce psychologa v zařízeních pro děti vyžadující okamžitou pomoc**

Vedoucí práce: **PhDr. Lucie Myšková, Ph.D.**

Oponentka práce: **Mgr. Hana Novotná**

Diplomová práce Michaely Macákové analyzuje – jak vyplývá z názvu – práci psychologa v zařízeních pro děti vyžadující okamžitou pomoc. Historie těchto zařízení je v porovnání s tradičními pobytovými zařízeními pro děti v kontextu České republiky poměrně krátká, ale své místo v systému péče o ohrožené děti si našla a obhájila. Zároveň však může na veřejnost vzhledem k určité rozmanitosti (různí zřizovatelé, různé způsoby přijetí atp.) působit nesourodě, nejednotně a neorganizovaně. Vzhledem k těmto faktům a zejména povaze, resp. klientele zařízení považují předmět výzkumu za velmi aktuální a přínosný.

Práce je ucelená, rozdělená klasicky na teoretickou a praktickou část.

Teoretická část se skládá ze čtyř logicky na sebe navazujících kapitol, kdy se autorka postupně dostává od obecnějšího, avšak pro práci důležitého teoretického základu ke zcela konkrétním informacím úzce souvisejícím s předmětem výzkumu. Teoretická část je složena jak ze základních a podstatných informací, tak je také vhodně marginálně obohacena o pro čtenáře zajímavé – poutavé – informace (např. v kapitole systém náhradní péče o dítě – informace o povinnosti sdělit dítěti fakt adopce či informace o původu SOS vesniček) či výsledky jiných výzkumů. Oceňuji zařazení kapitoly o specifikách klientely v zařízeních, která ač přímo nesouvisí s výzkumnými otázkami, tak podtrhuje důležitost zkoumaného tématu a role psychologa v těchto typech zařízení. Rozsah teoretické části je adekvátní, text na sebe plynule navazuje, je psán čtivým jazykem a doplněn přehlednými tabulkami.

Empirická část je kvalitativního charakteru. Autorka si položila čtyři hlavní výzkumné otázky, přičemž odpověď na poslední vzešla z komparace zjištění autorky se zjištěními z jiného výzkumu s podobným designem zabývajícím se náplní práce psychologa v zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy. Výzkumný soubor byl tvořen dvěma skupinami – ředitelé ZDVOP (22 respondentů) a psychologové ZDVOP (15 respondentů), kdy hlavním nástrojem sběru dat byl dotazník a doplňujícím nástrojem pak polostrukturovaný rozhovor se třemi psycholožkami. Autorka v práci popisuje neúspěšnou snahu získat do výzkumu více respondentů, ale domnívám se, že odpovědi na výzkumné otázky i přes tento počet respondentů jsou dostatečně podložené. Zpochybnit odpověď – zjištění - by bylo dle mého názoru možné v podotázce zabývajícím se možnou změnou, kterou přineslo zavedení standardů v roce 2014, protože pouze třetina respondentů z řad psychologů pracovala v zařízení i dříve, což je ale autorkou ve shrnutí výsledků reflektováno.

V diskuzi oceňuji zejména část týkající se limitů práce, ze které je vidět, že je autorka dobře nahlíží a neostýchá se na ně upozornit. Za pro čtenáře mírně diskomfortní považuji skutečnost, že explicitní odpovědi na výzkumné otázky jsou uvedeny až v úplném závěru práce a nikoliv již dříve v částech věnujících se výsledkům.

Práce splňuje požadavky na formální stránku, její rozsah je adekvátní. Součástí práce jsou vhodně zvolené přílohy (použité dotazníky, ukázka z rozhovoru). Stylistická úroveň práce je na velmi dobré úrovni, zřídka se vyskytují gramatické chyby či překlepy, kterých by bylo vhodné se v dalších

vědeckých pracích vyvarovat. Studentka používá relevantní literaturu. Citace jsou provedeny odpovídajícím způsobem.

Otázky k obhajobě:

- 1) Které zjištění považuje autorka za nejvíce zajímavé či překvapivé?
- 2) Doporučovala by autorka na základě zjištěných výsledků nějakou změnu pro práci psychologů v zařízeních pro děti vyžadující okamžitou pomoc?
- 3) Jak by bylo možné interpretovat zjištění, že z psychologických oblastí se psychologové nejvíce zaměřují na rodinné vztahy, a to přesto, že práci s rodinou je věnováno relativně málo času?

Závěr:

Diplomovou práci Michaely Macákové považuji za kvalitní. Práci doporučuji k obhajobě.

Praha, 5. září 2019

Mgr. Hana Novotná